

Asia: VN/7823/2019-LVM-63

Täydentävä lausuntopyyntö: Hallituksen esitys merenkulun ympäristönsuojelulain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Aluksista peräisin olevan jätteen vastaanottoa satamissa koskeva sääntely

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne alusjätedirektiivin täytäntöönpanoon liittyvistä ehdotuksista.

-

Öljyn päästökielto ja öljypäästömaksu

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne öljyn päästökiellosta ja öljypäästömaksusta.

12. luku, Valvonta ja hallintopakko, 17 §: "Valvontaviranomaisen toimintavelvollisuus aluksen rikkoessa velvollisuutta jättää jätteet satamaan tai päästäessä ympäristöä pilaavia aineita."

"Jos on selvää näyttöä siitä, että alus on rikkonut velvollisuuttaan jättää alusjätteet ja lastijätteet satamaan, Liikenne- ja viestintäviraston on pysäytettävä alus tai, jos satama, jossa alus seuraavaksi käy, on toisessa valtiossa, ilmoitettava toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle siten kuin alusjätedirektiivissä säädetään."

"Jos aluksen on havaittu päästäneen öljyä tai haitallisia nestemäisiä aineita Suomen vesialueella, talousvyöhykkeellä tai aavalla merellä, Suomen ympäristökeskuksen, Rajavartiolaitoksen tai Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava havaitsemastaan päästöstä satamalle, jossa alus seuraavaksi käy, ja aluksen lippuvaltiolle sekä pyydettyä tätä ryhtymään toimiin päästön johdosta siten kuin alusjäterikosdirektiivissä säädetään."

SYKE lausuu, että tekstissä mainittu kohta Suomen ympäristökeskuksesta valvontaviranomaisena poistettaisiin, koska öljyonnettomuuksien operatiivinen torjuntavastuu ei enää kuulu sille.

3. luvun 8 §: ”Oikea-aikaisella tiedottamisella varmistettaisiin tältä osin toimiva viranomaisyhteistyö ja se, että Suomen ympäristökeskus voisi tarvittaessa lähettää paikalle oman asiantuntijan arvioimaan päästöä taikka pyytää Rajavartiolaitosta ottamaan tarvittavia näytteitä.”

SYKE lausuu, että oikeuskäsittelyissä mahdollisimman hyvä näyttö ympäristölle tapahtuneesta vahingosta on keskeinen asia. Lausuntojen yleisenä ongelmana on ollut taustatietojen riittämättömyys; aineisto on aiemmissa tapauksissa ollut vajavaista ja puolustus on voinut käyttää tätä hyväkseen.

Rajavartiolaituksen tuottama laskelma päästön laajuudesta ja kokonaistilavuudesta sekä päästön laadusta (öljytyyppi) ovat tärkeitä muuttujia. SYKEN tekemää vaikutusarviota (lausuntoa) ja oikeudessa esitettävää näyttöä varten tarvitaan myös muita tietoja, kuten öljynäytteestä (päästö) mitattujen yhdisteiden pitoisuudet, sekä kenttänäytteet päästöalueelta ja niissä olevien öljyperäisten yhdisteiden pitoisuudet. Koottavaan aineistoon tulisi mahdollisuuksien mukaan sisältyä erikseen tarkemmin määriteltäviä vesi- ja eliönäytteitä päästöalueelta. SYKE on aiemmissa arvioissaan 2010-luvulta alkaen käyttänyt tietoja öljylautan mallinnetusta kulkeutumisesta, päästöalueen ja sen välittömässä läheisyydessä olevista luontokohteista, Itämeren fysikaalis-kemiallisista erityispiirteistä ja ekologiasta, sekä tavoista, joilla eri öljytyypit ja niissä olevat yhdisteet jakautuvat ja vaikuttavat merieliöstöön.

SYKE esittää, että yllä mainitun toteuttamiseksi laaditaan toimintamalli, jonka avulla kuvatut tiedot voidaan öljypäästötapauksissa saada.

SYKE esittää myös, että öljypäästöjen tuomittavuus tulisi koskea myös Suomen talousvyöhykettä.

Meriliikenteessä käytettävien polttoaineiden rikkipitoisuutta koskeva sääntely

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne meriliikenteessä käytettävien polttoaineiden rikkipitoisuutta koskevasta sääntelystä.

-

Alusten välisten haitallisten ja vaarallisten lastien ja jätteiden siirtojen ja polttoaineen toimitusten sääntely

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne alusten välisten haitallisten ja vaarallisten lastien ja jätteiden siirtojen ja polttoaineen toimitusten sääntelystä.

-

Painolastivesisääntelyn soveltuminen jäänmurtajiin

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne painolastivesisääntelyn soveltumisesta jäänmurtajiin.

-

Alusturvallisuuslakiin ehdotettavat muutokset

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne alusturvallisuuslakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Alusrekisterilakiin ehdotettavat muutokset

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne alusrekisterilakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Turvatoimilakiin ehdotettavat muutokset

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne turvatoimilakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Lehtonen Kari
Suomen ympäristökeskus SYKE